

**UCHWAŁA NR X/6/16
RADY GMINY ZBÓJNA**

z dnia 31 marca 2016 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515, 1890) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332, 1045, 1199, 1830, z 2016 r. poz. 195) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Zbójna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Przewodniczący

Andrzej Lemański

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2016 – 2018

Gminny Program Wspierania Rodziny został opracowany zgodnie z art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332, 1045, 1199, 1830, z 2016 r. poz. 195). Rodzina to podstawowe środowisko, które powinno zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne dziecku. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na osobowość dziecka przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Dlatego jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, długotrwałego bezrobocia. Dlatego rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania. Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny. Ponadto, praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompleksowa i obiektywna oraz podejmowana możliwie jak najwcześniej. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotblemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

Rozdział 1.

Diagnoza środowiska

§ 1. Określeniem zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zbójnej. Liczba mieszkańców Gminy Zbójna na dzień 31.12.2015 r. wynosiła 4344, w tym kobiet 2133, a mężczyzn 2211. W roku 2015 do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zbójnej o pomoc zwróciły się 332 rodziny, liczba osób w rodzinach to 1076, w tym z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych 75 rodzin.

§ 2. 1. Z aktualnej obserwacji i pracy rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zbójnej wynika, że z nieprawidłowym funkcjonowaniem rodziny wiąże się takie zjawisko jak alkoholizm, przemoc, rozwody, ubóstwo, bezrobocie, brak właściwej opieki rodzicielskiej, nieporadność życiowa, nieprzystosowanie społeczne dzieci i młodzieży, przestępczość i demoralizacja wśród nieletnich. Czynniki dysfunkcyjne wpływające negatywnie na rodziny powodują umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

2. W pieczy zastępczej w roku:

- 1) 2013 przebywało 9 dzieci, za które Gmina ponosiła częściowe koszty utrzymania (13 285 zł);
- 2) 2014 przebywało 12 dzieci, za które Gmina ponosiła częściowe koszty utrzymania (22 646 zł);
- 3) 2015 przebywało 14 dzieci, za które Gmina ponosiła częściowe koszty utrzymania (40 425 zł);
- 4) z informacji uzyskanej z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łomży wynika, że w roku 2015 ogółem z terenu Gminy Zbójna przebywało w pieczy zastępczej 16 dzieci.

§ 3. 1. W celu zapobiegania zjawisku umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej oraz pomocy rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych jest możliwość udzielenia pomocy ze strony asystenta rodziny.

2. Rola asystenta rodziny polega na wspieraniu rodziny wychowującej dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zamiany stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składających się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Działania asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny - rodziców i dzieci. W roku 2012 został zatrudniony asystent rodziny, który swoim działaniem obejmował:

- 1) w roku 2012 – 3 rodziny;
- 2) w roku 2013 – 5 rodzin;
- 3) w roku 2014 – 5 rodzin;
- 4) w roku 2015 – 6 rodzin.

3. Ogółem z pomocy asystenta rodziny od 01.04.2012 roku do 31 grudnia 2015 roku skorzystało 7 rodzin.

Rozdział 2.

Cele Gminnego Programu Wspierania Rodziny

§ 4. Celem głównym jest wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

§ 5. 1. Cele szczegółowe:

- 1) wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi zagrożonych bezradnością;
- 2) wsparcie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach;
- 3) wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

2. Cel szczegółowy Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Zbójna osiągnięty będzie w szczególności poprzez:

- 1) diagnozę środowisk rodzinnych zarówno w obszarze występującej dysfunkcji opiekuńczo – wychowawczych jak i zaniedbania podstawowych potrzeb bytowych obejmujących:
 - a) rozpoznanie i analizy problemów występujących w rodzinie z problemami opiekuńczo – wychowawczymi,
 - b) bieżące kontakty i współpraca pracowników socjalnych z pedagogami szkolnymi, policją, sądami, organizacjami społecznymi,
 - c) analizę niepokojących zachowań dzieci i młodzieży podczas pobytu w placówkach oświatowych.

3. Wzmacnianie systemu norm i wartości gwarantujących prawidłowy przebieg procesu wychowawczego – praca socjalna metodą indywidualnego przypadku, poprzez:

- 1) eliminowanie czynnika ryzyka nieprzystosowania społecznego za pomocą pracy z indywidualnym przypadkiem;
- 2) opracowanie i realizację planu pracy z rodziną, który doprowadzi do usunięcia czynników przeszkadzających w osobistym wychowaniu własnych dzieci, zawierającego propozycje rozwiązania podstawowych problemów: socjalnych, psychologicznych, wychowawczych, pomoc w zdobywaniu umiejętności, prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, pomoc w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej; działania te mają doprowadzić do osiągnięcia przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi wychowanie dzieci w rodzinie i nie doprowadzi do oddzielenia dzieci, a w przypadku dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej przygotowuje rodziny do jak najszybszego powrotu do niej;
- 3) pracę z rodziną w formie:
 - a) konsultacji i poradnictwa;
 - b) pomocy prawnej;
 - c) usług dla rodzin z dziećmi, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne;

d) tworzenia grup wsparcia lub grup samopomocowych;

e) interwencji w kryzysie.

4. Zapobieganie dysfunkcji rodzin w ramach, w tym:

- 1) wdrażanie programów edukacyjnych służących rozwojowi rodziny, adresowanych zarówno do dzieci jak i rodziców;
- 2) współpraca szkół, policji, służby zdrowia, pomocy społecznej, sądów, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, organizacji pozarządowych i instytucji które mają kontakt z dzieckiem i jego rodziną, zespołem interdyscyplinarnym ds. przemocy w rodzinie w celu wspomagania rodziny w działaniach na rzecz poprawy jej sytuacji;
- 3) współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łomży;
- 4) umożliwienie i wspieranie ustawicznego doskonalenia umiejętności zawodowych pracowników socjalnych, asystentów rodziny poprzez udział w warsztatach i innych formach edukacji;
- 5) podejmowanie działań opiekuńczo – wychowawczych w świetlicach środowiskowych, placówkach wsparcia.

5. Prowadzenia działalności profilaktycznej, w tym:

- 1) udział w ogólnopolskich kampaniach promujących dobro rodziny;
- 2) wspieranie i promocja inicjatyw lokalnych w zakresie wspierania rodziny i dzieci;
- 3) intensyfikacja działań podejmowanych w ramach Programu Wpierania Rodziny, a przyjętych do realizacji w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii;
- 4) udział w projektach współfinansowanych ze środków pozabudżetowych, w tym rządowych, Unii Europejskiej. Mających na celu ochronę poziomu życia rodzin oraz rozwój specjalistycznego dla nich wsparcia.

Rozdział 3.

Adresaci Programu

§ 6. Programem zostaną objęte rodziny wychowujące dzieci na terenie Gminy Zbójna, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

Rozdział 4.

Finansowanie Programu

§ 7. Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Zbójna oraz budżetu państwa (programy rządowe).

Rozdział 5.

Realizacja Programu

§ 8. Realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Zbójna na lata 2016-2018 powierza się Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Zbójnej przy współpracy i udziale:

- 1) Placówek Oświatowych;
- 2) Policji;
- 3) Sądu Rejonowego w Łomży;
- 4) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zbójnej;
- 5) Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łomży;
- 6) Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży;
- 7) Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Zbójnej;
- 8) Parafii;
- 9) Sołectw;
- 10) Organizacji Pozarządowych;

11) Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przemocy w rodzinie.